

Elämäsi turvavälineet

www.tapaturmapaiva.fi

Pelastusliivi perätuhdon alla. Palovaroitin paketissaan. Hyödyttömämpää tava-
raa ei voi olla. Turvavälineet edistävät turvallisuutta vain, jos niitä käytetään tar-
koituksen ja käyttöohjeiden mukaan. Vaara uhkaa, jos turvat eivät ole kiinni.

Turvavälineiden käyttö ei yleensä ole monimutkaista. Kaikissa turvavälineis-
sä tulee olla CE-merkintä. Niiden on oltava käyttöön sopivat, ehjät, huolletut ja
käytön oltava ohjeiden mukaista.

Turvavälineen käyttö ei yksin takaa turvallisuutta. Tärkeää on muistaa myös
ennakointi ja sääntöjen noudattaminen!

Kotona

Liukuesteet

Kovemman tyyppin kannattaa käyttää liu-
kuesteitä; jäinen katu on kuitenkin kulkijaa
kovempi. Erityisen liukkaissa talvioloissa,
kuten liikuttaessa vetisen jäisillä teillä tai
jalkakäytävillä, eivät mitkään jalkineet ole
riittävän pitviä. Tällöin riittävä pito saa-
daan ainoastaan käyttämällä liukuesteitä
jalkineen pohjassa. Liukuesteiden valinnas-
sa täytyy ottaa huomioon, että este pysyy
tukevasti paikallaan eikä se liikaa rajoita
liikkumista. Osa tuotteista on jalkineessa
pysyvästi kiinni olevia ja osa helposti irrot-
tettavissa. Liukuesteet olisi hyvä valita niin,
että ne tarvittaessa voidaan riisua tai ottaa
pois käytöstä mahdollisimman vaivattomasti,
sillä sileillä ja kovilla alustoilla, kuten kivi-
lattiolla, käveltyessä liukuesteet voivat jopa
lisätä tapaturmariskiä. Liukuesteitä myyvät
mm. suutarit, kenkäkaupat ja monet suuret
tavaratalot. Liukuesteitä hankittaessa jalki-
neet, joissa esteitä eniten käytetään, on syy-
tä ottaa mukaan. Pelkän kengän koon pe-
rusteella liukuestettä on vaikea valita, koska
kokojen ilmoittaminen ei ole yhteneväistä ja
joistakin liukuesteistä se puuttuu kokonaan.
Ostotilanteessa on syytä tarkistaa, että liu-
kuesteiden mukana on selkeä käyttöohje.
Suutarilla kannattaa huollattaa myös jo käy-
tössä olleet liukuesteet. Niihin voidaan esi-
merkiksi lisätä tai vaihtaa kuluneiden tilalle
uusia nastoja.

Lonkkasuojain

Lonkkasuojaimessa reisuunyläosan koh-
dalla oleva kilpi suojaa lonkan luustoa. Kaa-
tumisen yhteydessä iskun voima jakautuu
suojakilven ansiosta laajemmalle alueelle.
Iskun mukanaan tuoma energia ohjautuu
reisuunyläosan kohdalta pehmytosaku-
doksiin, ja energiaa imeytyy suojakilpeen.
Tutkimuksissa on osoitettu lonkkasuojai-
men vähentävän suuressa murtumariskissä
olevien ikäihmisten lonkkamurtumariskiä
merkittävästi.

Palovaroitin

Palovaroitin valvoo silloinkin, kun sinä nu-
kut – jos se on oikein kattoon sijoitettu ja
jos siinä on toimiva paristo. Testaa palova-
roitin kuukausittain ja vaihda paristo joka
vuosi.

Sammutin

Käyttökuntoisella sammuttimella saa tyre-
dytettyä tulipalon alun. Varsinkin mökillä,
kun palokunta saattaa tulla kaukaakin, on
tärkeää osata toimia tulipalon kanssa itse –
ja rivakasti. Treenaa sammuttimen käyttöä.

Sammutuspeite on oiva ensiapu tulen
tukahduttamiseen ja alkusammutukseen.

Ämpäri

Ämpäri eli sanko on monipuolinen turva-
väline. Vedellä täytetty sanko on tarpeen
grillin lähellä. Sangolla voi äyskäröidä, jos
vene on hörpännyt vettä enemmän kuin
on suotavaa. Päästä turvallisuusmielikuvi-
tukseksi valloilleen ja pidä ämpäri toiminta-
kunnossa.

Liikenteessä

Pyöräilykypärä

Kypärä on paras päähänpisto! Suurin osa
pyöräilijän onnettomuuksissa saamista va-
kavista vammoista kohdistuu päähän. Pään-
vammoista valtaosa voidaan torjua kypärää
käyttämällä. Pyöräilykypärän on oltava sopi-
van kokoinen, kunnolla kiinnitetty ja ehjä.

Turvavyö ja turvaistuin

Turvavyö ei ole turha remmi. Arvion mu-
kaan turvavyöiden käyttö olisi pelastanut yli
puolet henkilö- ja pakettiautoissa kuolleis-
ta turvavyötä käyttämättömistä viimeisen
kymmenen vuoden aikana. Tieliikennelain
mukaan turvavyön käyttö on pakollista
henkilö-, paketti-, kuorma- ja linja-autoissa
sekä koriilla varustetussa kolmi- ja nelipyö-
rässä. Turvavyötä ei saa laittaa kinalon alta,
vaan aina olkapään päältä. Se ei saa myös-
kään olla löysällä tai kiertteellä.

Kaikilla alle 135 cm pitkillä lapsilla tule-
lee olla autossa matkustettaessa kokoon ja
ikään sopiva turvalaite. Lasten turvalaitteet
kiinnitetään tukevasti auton istuimiin ohjei-
den mukaisesti. Jos autossa on turvatyyny
matkustajan puoleisella etuistuimella, lap-
sen paikka on takaistuimella.

Varoituskolmio

Jos auto hyytyy tien varteen bensan puut-
teessa tai oikeaan vikaan, kanssa-autoiljoita
on viisasta varoittaa. Mutkan takana yllättäen
pysäköitynä oleva auto saattaa aiheuttaa
pahankin onnettomuuden. Ja onhan sen
auton luokse mukava palata bensakaniste-
rin kanssa, jos kukaan ei ole ajanut sen pe-
rää lyttyyn. Varoituskolmio on sijoitettava
riittävän etäälle pysähtyneestä ajoneuvosta
sitte, että muut kuljettajat voivat hyvissä
ajoin huomata varoituksen. Tielle asetetun
varoituskolmion luvaton poistaminen tai
siirtäminen on kielletty.

Heijastava huomioliivi tai -asu

Heijastinliivi on hyvä varuste liikuttaessa
pimeällä ja hämärässä. Heijastinasu on tär-
keä henkilönsuojain ammattikäytössä esi-
merkiksi työskenneltäessä liikenteen seassa
ja muissa tilanteissa, jotka edellyttävät hy-
vää näkyvyyttä. Huomioliivi on tarkoitettu
paitsi ammattikäyttöön myös jalankulkijan,
lenkkeilijän, rullaluistelijan tai pyöräilijän
turvaksi sekä autoon mukaan hätätilan-
teita varten.

Heijastin

Tieliikennelain mukaan jalankulkijan on
käytettävä asianmukaista heijastinta pimeän
aikana tiellä liikkeessään myös valaistuilla
teillä. Kevyen liikenteen onnettomuusriski
on pimeällä vähintään kaksi kertaa niin suu-
ri kuin valoisa aikana. Heijastinta käyttä-
mällä jalankulkija parantaa havaittavuuttaan
ratkaisevasti. Vain testattua ja hyväksyttyä
tuotetta saa myydä heijastimena.

Vesillä ja jäällä

Pelastusliivi

Mies yli laidan (usein sepalus auki)! Puto-
si kuin eno veneestä! Suomalaiset sen tie-
tävät, että pelastusliivi olisi monta ihmistä
pelastanut. Pelastusliivi ei auta, jos itse olet
vedessä ja liivi veneessä. Pidä pelastusliivi
vesillä aina ylläsi. Turvallisuuteen vaikuttaa
myös liivien kantokapasiteetti – normaali-
kokoiselle käyttäjälle tarkoitettut liivit voivat
vielä mahtua isokokoiselle, mutta ne ei-
vät ehkä riitä kannattelemaan tätä pinnalla.
Liian suuret liivit taas voivat olla niin löysät,
että liukuvat pois päältä. Liivit kannattaa
hankkia asiantuntijaliikkeestä. Tällöin osaa-
va henkilökunta voi esitellä eri vaihtoehtoja
ja suositella asiakkaan tarpeeseen sopivia
malleja. Hyvin hoidettujen ja laadukkaiden
pelastusliivien avulla vesillä liikkuminen on
turvallista ja hauskaa.

Pelastusrenkas

Rantaolosuhteissa on muitakin riskejä kuin
UV-säteily. Vedenvarassa hädässä oleva on
helpompi pelastaa, jos pelastusrenkas on lä-
hellä. (Veneessähän pidät pelastusliiviä.)

Jäänaskalit

Jäänaskalit ovat jäällä liikkujan turvavaruste.
Jäänaskalit tulisi pitää helposti saatavilla esi-
merkiksi kaulaan narusta ripustettuina. Jäi-
hin putoamistilanteessa jäänaskalit isketään
kiinni jään reunaan, jolloin vedestä nousu
helpottuu.

Remontti- ja muissa töissä

Kuulonsuojain

Kuulon suojaaminen on tärkeää niin töissä,
pihahommissa kuin festareillakin. Altistui-
paa melulle töissä tai vapaa-aikana seuraamukset
ovat samanlaisia. Koko loppuelämän kestä-
vä tinnitus ei ole yhteen kiva kaveri. 85 db
riskiraja ylittyy helposti esimerkiksi monien
koneiden kanssa. Melu voi aiheuttaa pysy-
vää kuulovaurion. Melua aiheuttavat ääne-
käs musiikki, ammunta, moottorikäyttöiset
työkalut kuten sähköhöylä ja moottorisaha,
voimakasääniset koneet sekä räjäytys- ja
louhintatyöt. Kuulonsuojainten tarkoitus on
suojata kuuloa haitalliselta melulta ja estää
kuulovaurion syntyminen. Suojaintyyppejä
on erilaisia: tulppasuojaimet, kupusuojai-
met, kupu- ja tulppasuojainten yhdistelmä,
tasaisesti eri taajuuksilla vaimentavat suojai-
met sekä elektroniset suojaimet.

Putoamissuojaimet, valjaat

Putoamisvaara on pyrittävä poistamaan
ensisijaisesti rakenteellisilla ratkaisulla esimer-
kiksi varustamalla kulkutiet tasoilla, joissa
on kaiteet, jalkalistat ym. Myös henkilöönos-
timen käyttö on suositeltavaa. Kokovaljai-
ta on käytettävä, kun putoamissuojaimen
on tarkoitus pysäyttää putoaminen. Niihin
kuuluvat olka- ja reisirihnat. Vaimenninta
käytetään nykyksen estämiseksi. Valjaat on
muotoiltu niin, että putoamisessa syntyvät
voimat kohdistuvat kehon vahvoihin osiin.
Ne on varustettu tuki- tai varmistusvyöllä.

Putoamissuojainta valittaessa on otettava
huomioon työympäristö, työvaiheen kesto
ja toistuvuus. Kiinnityspisteen on kestävä
putoamisen aiheuttamat voimat. Suojainten
käyttöön tulee aina perehtyä ennakoita.

Päänsuojain

Rakennushommissa lipsahtaa yllättävän
usein. Jos se on vasara, joka lipsahtaa, ja
lontoradalla on remonttikaverin pää, seuru-
ukset ovat kohtalokkaat. Viisas suojaaa pään-
sä aina, kun se on vaarassa. Päänsuojaimia
käytetään töissä, joissa putoavat esineet
voivat aiheuttaa päävammoja. Päänsuojaimia
ovat suojakypärät ja kolhuilta suojaavat pää-
hineet. Teollisuuskypärä suojaaa päätä puto-
avilta esineiltä, puristumiselta, lämpösätei-
lyltä ja sulan metallin roiskeilta.

Turvajalkineet

Turvajalkineet ovat paikallaan, kun puu-
haa rakennushommissa tai jos jalat muuten
ovat uhattuna. Turvajalkineet ehkäisevät
jalkaterän vammojen lisäksi liukastumisia.
Varvas- ja jalkaterävammat johtuvat useim-
miten kaatuvista tai putoavista esineistä tai
astumisesta esineiden päälle. Ammattijal-
kineet luokitellaan suojaominaisuuksien
ja suojausluokkien perusteella. Niiden on
täytettävä pakolliset perusvaatimukset. Li-
säksi niille on asetettu lisävaatimuksia kuten
naulanläpäisevyys, sähkönsuojavuus, kuu-
muuden ja kylmyyden eristävyys, kuvioitu
ulkopohja, veden läpäisevyys ja jalkapöydän
suojaus. Erikoisjalkineille on omat vaati-
muksensa. Metsätöihin ja moottorisahan
käyttäjille tarkoitetuissa turvajalkineissa tai
-saappaissa on terän ja varren etuosassa
viiltosuojain.

Silmien- ja kasvojen suojaimet

Pienetkin silmävammat ovat epämiellyttäviä
ja voivat vaikeuttaa näkemistä tai heiken-
tää näkökykyä vakavasti. Silmävammoja ja
-tapaturmia aiheuttavat silmään joutuneet
roskat, hiukkaset ja roiskeet tai kemikaalit,
silmään kohdistunut säteily tai isku. Häi-
käistyminen heikentää näkökykyä tilapäi-
sesti, mutta seurauksena voi olla vakavakin
tapaturma. Silmien- ja kasvosuojaimia
tulee käyttää hionnassa, porauksessa, hitsa-
uksessa, moottorisahauksessa, käsiteltäessä
kemikaaleja tai sulaa metallia, räjäytys- ja
louhintatyössä, työskenneltäessä pölyssä tai
voimakkaassa valossa.

Suojakäsineet

Jos tarvelee kätesä, hommat jäävät hel-
posti seisomaan pidemmäksi aikaa. Suojaavuu-
den lisäksi työvälineitä valitessa kannattaa
mieltä käyttökäytävyyttä, tehtävään sovel-
tuvuutta ja otteen pitävyyttä. Suojakäsineet
on tarkoitettu suojaamaan käsiä ihotaudeil-
ta ja -vaurioilta sekä tapaturmilta. Ne voivat
suojata koko kättä, osaa kädestä tai kynnär-
jä käsivartta. Käsineet on valittava käyttö-
tarkoituksen mukaan ja niitä on huollettava
sekä käytettävä oikein.